

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/58/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116896291
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1116896291.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Petra Šamka, v trestnej veci obžalovaného B. V., pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 Tr. zák., o odvolaniach prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 13.03.2017 sp. zn. 6Tk/1/2016, na verejnom zasadnutí konanom 27. júna 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a výroku o náhrade škody.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovanému B. V., nar. XX.XX.XXXX v S., trvale bytom S., O. XX, vo väzbe od XX.XX.XXXX,

u k l a d á

podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 2, § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd spolu s uložením súhrnného trestu z r u š u j e výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 14.09.2015 sp. zn. 3T/89/2015, právoplatný dňa 15.10.2015, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Inak napadnutý rozsudok ostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Rozsudkom L. súdu Bratislava I z 13.03.2017 sp. zn. 6Tk/1/2016 bol obžalovaný B. V. uznaný za vinného pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 14.08.2015 v čase okolo 22.00 hod. v S. na parkovisku medzi obytnými domami na ulici B. XX a I. XX, S., úmyselne fyzicky napadol poškodenú osobu C. X., nar. XX.XX.XXXX v O., občana B., číslo pasu: N. a to takým spôsobom, že po tom, čo k nemu pristúpil, došlo medzi nimi k fyzickej potýčke, obžalovaný zatváracím nožom striebornej farby zn. S., ktorý vytiahol pravou rukou z vrečka, spôsobil poškodenému podľa znaleckého posudku bodnú ranu hrudníka vpravo aj vľavo s poškodením bránice a žalúdka, rezné

rany tváre a brady, bodnú ranu krku s poškodením arterie carotis communis a truncus brachiocefalicus (poranenie krčnej tepny), reznú ranu v sedacej oblasti vľavo, na stehne vľavo, v hornej časti predkolenia vľavo a ramena pleca vpravo, minimálne však 13 bodných a rezných rán, ktoré si vyžiadali intenzívnu lekársku starostlivosť a zákroky smerujúce k záchrane života poškodeného, následne sa poškodenému podarilo odtrhnúť sa od obžalovaného a utiecť smerom na I. ulicu k domu s popisným číslom XX, S., súčasne obžalovaný po krátkom prenasledovaní poškodeného ušiel do miesta prechodného bydliska na I. ulici XX, S., kde bol príslušníkmi PMJ OPP KR PZ zadržaný.

Za to bol obžalovanému podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. I/, § 39 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj ochranný dohľad na dobu 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný k náhrade škody voči poškodenému C. X., nar. XX.XX.XXXX v O., B. republika, bytom S., I. XX vo výške XX.XXX,- euro.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolania prokurátor i obžalovaný B. V..

Prokurátor v písomnom odôvodnení podaného odvolania uviedol, že odvolanie podáva do výroku o treste, konkrétne voči použitiu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu (§ 39 ods. 1 Tr. zák.) pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Prokurátor konštatoval, že okresný súd použitie tohto zmierňovacieho inštitútu odôvodnil tým, že na obžalovaného sa hľadí ako na netrestanú osobu, trestný čin spáchal s nepriamym úmyslom, motívom jeho konania bol chronický konflikt s poškodeným a expartnerkou facilitovaný alkoholovým opojením, afektom hnevu a inštrumentálnym motívom - prítomnosťou noža, jeho osobnými pomermi a možnosťou nápravy, ako aj ustálením poľahčujúcej okolnosti, že obžalovaný spáchanie skutku priznal a ten úprimne oľutoval. Podľa názoru odvolateľa, vyššie uvedené skutočnosti mohol okresný súd zohľadniť v rámci zákonnej trestnej sadzby a uložiť trest na spodnej hranici. Zároveň pri hodnotení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. I/ Tr. zák. prokurátor poukázal na znalecký posudok znalca M. M. X. N., J., ktorý pri odpovedi na otázky prognózy resocializácie obžalovaného, popísal u obžalovaného nedostatok ľútosti tak nad predmetným činom, ako aj voči poškodenému. Vzhľadom na uvedené prokurátor uviedol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol.

Obžalovaný v písomnom odôvodnení podaného odvolania prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že jeho odvolanie smeruje do výroku o vine, treste, ochrannom dohľade a do výroku, ktorým ho okresný súd zaviazal k náhrade škody voči poškodenému. Napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a nepresvedčivé, nakoľko podľa jeho názoru skutková veta rozsudku nekorešponduje s vykonaným dokazovaním, najmä s dôkazmi zahrnutými v ňom, o ktoré opiera uznanie jeho viny zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu. Ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku nebolo jednoznačne konštatované, že by to bol práve on, ktorý napadol poškodeného ako prvý, pričom túto skutočnosť považuje za podstatnú z hľadiska určenia právnej kvalifikácie skutku. V zmysle § 145 Tr. zák. sa jedná o úmyselný trestný čin, kedy úmysel páchatel'a musí smerovať k usmrteniu človeka, pričom vzťah páchatel'a k následku musí byť súdom riadne zistený a preukázaný výsledkami dokazovania, z ktorých musí logicky vyplynúť. Obžalovaný ďalej vyslovil, že vykonaným dokazovaním nebol ustálený jeho vzťah k spôsobenému následku a to ani formou nepriameho úmyslu. Zo záverov znaleckého posudku, vypracovaným znalcom MUDr. B. vyplynulo, že najkritickejším zranením poškodeného bolo iba jedno zranenie a to zranenie krčnej tepny vpravo. Aj keď zasiahnutie bránice a žalúdka bolo vážnym zranením, iba pre prípad, že nedôjde v priebehu niekoľkých hodín k poskytnutiu pomoci, potom by to malo za následok postupne rozvíjajúcu sa komplikáciu. Ostatné zranenia, ktoré poškodený utrpel, mu síce spôsobili bolesť, avšak neohrozovali jeho život, nakoľko nezasiahli žiadne hlbšie štruktúry. Aj s poukazom zápas medzi ním a poškodeným, ktorý popísala svedkyňa S. bolo zrejmé, že on (obžalovaný) nemohol cielene viesť žiadnu ranu na konkrétne miesto na tele poškodeného a už vôbec nie na životne dôležité miesto s úmyslom (hoci aj nepriamym) spôsobiť poškodenému smrť, z čoho je jednoznačne zrejmá absencia priameho i nepriameho úmyslu konať tak, ako je mu to obžalobou kladené za vinu. Súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom v napadnutom rozsudku nevysporiadal, z akého dôvodu uveril práve svedkyňi S. o vyprovokovaní konfliktu z jeho strany slovami „no pod“ a neuveril jeho tvrdeniu,

že ho poškodený udrel ako prvý, na čo on reagoval slovami „no pod“ a odhodil pivo a cigarety. Z vykonaného dokazovania rovnako nevyplynulo, že práve on (obžalovaný) mal konflikt vyprovokovať už s nožom v ruke, tento vytiahol až vo chvíli, keď sa cítil byť poškodeným ohrozený. S týmto jeho tvrdením korešponduje aj výpoveď svedkyne B., ktorá uviedla: „Jedna osoba ležala na zemi a druhá ho akoby zdvíhala zo zeme. Ďalej, zrejme ten, čo stál nad tým, čo ležal na zemi odstúpil, išiel za ženou a utekali preč. Ten, čo ležal na zemi sa postavil, zakričal čakajte, čakajte.“ Z výsluchu tejto svedkyne je zrejme, že práve on (obžalovaný) bol tým mužom, ktorý ležal a poškodený bol tým, ktorý ho mal dvíhať zo zeme, resp. stáť nad ním. Okresný súd sa v napadnutom rozsudku dostatočne nevysporiadal s argumentmi uvedenými v záverečnej reči obhajkyne o tom, že obrana nemusí spĺňať požiadavku proporcionality ani subsidiarity, ako je tomu v prípade konania v krajnej núdzi a to práve z dôvodu, že na to, aby bola obrana efektívna, musí byť vždy o niečo účinnejšia než samotný útok. V tejto súvislosti obžalovaný vyslovil názor, že treba prihliadnuť aj na takú situáciu, že v prípade nepredvídateľného útoku môže obranca konať aj skratovo a neuvážene v dôvodnej obave o svoj život a zdravie, kedy v takom prípade budú kritériá pre obranné či útočné použitie noža zrejme v konečnom dôsledku schádzať do najzákladnejšieho inštinktu človeka a to inštinktu prežitia útoku, kedy prichádza do úvahy práve aplikácia ustanovenia § 25 ods. 3 Tr. zák. Skutočnosť, že konal v silnom rozrušení, potvrdili i závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom M.. M.. N., J.. Vo vzťahu k výroku o náhrade škody obžalovaný uviedol, že poškodený si nárok na náhradu škody neuplatnil riadne a včas, nakoľko bolo nutné náhradu škody si uplatniť najneskôr do skončenia vyšetrovania, čo sa v posudzovanom prípade nestalo. Konajúci súd potom nemôže o takomto nároku rozhodovať. Záverom obžalovaný konštatoval, že v posudzovanej veci možno mať oprávnené pochybnosti o tom, ako došlo ku vzniku zranení poškodeného, teda či tieto zranenia boli spôsobené tak, že poškodený zaútočil na neho, a on sa iba bránil, či išlo o vzájomné sa napádanie a podobne. V takomto prípade bolo namieste aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ a zvoliť tú verziu skutkového deja, ktorá by bola pre neho najpriaznivejšia, teda tú, že práve on bol poškodený fyzicky napadnutý a iba sa bránil, navyše v silnom citovom rozrušení. Aj s prihliadnutím na vyjadrenie znalca B.. B. na hlavnom pojednávaní, že sa jednalo o neprehliadnú situáciu, pričom ani on sám nemohol vedieť, kam smerujú poranenia, možno vyvodiť, že možnosť vzniku prípadnej smrti poškodeného bola u neho pokrytá neobstaraným zavinením a z uvedeného dôvodu mu nemožno pričítať ani úmysel priamy. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a uznal ho vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák.

Splnomocnenec poškodeného v písomnom vyjadrení k odvolaniu obžalovaného uviedol, že poškodený C. X. si nárok na náhradu škody uplatnil riadne a včas. Na hlavnom pojednávaní uplatnený nárok bližšie konkretizoval v zmysle znaleckého posudku, t. j. ako náhradu za bolesť a stratu spoločenského uplatnenia. V písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora iba stručne uviedol, že sa s týmto odvolaním v plnom rozsahu stotožňuje.

Krajský súd v Bratislave v konaní o odvolaniach prokurátora i obžalovaného, nariadil verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnili obžalovaný B. V., jeho obhajca, prokurátor krajskej prokuratúry a splnomocnenkyňa poškodeného.

Na tomto verejnom zasadnutí krajský súd podľa § 326 ods. 5 Tr. por. s použitím § 269 Tr. por. doplnil dokazovanie oboznámením rovnopisu trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 14.09.2015 č. k. 3T/89/2015-59, ako aj dokladu o doručení trestného rozkazu obžalovanému B. V. (zo dňa 06.10.2015) a napokon prečítal aktualizovaný odpis registra trestov na obžalovaného, aby mohol o podaných odvolaniach rozhodnúť.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom poukázal na písomné dôvody podaného odvolania prokurátora, s ktorými sa stotožnil, pričom toto odvolanie modifikoval tak, že navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol spôsobom, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody v rámci zákonnej trestnej sadzby (bez použitia ustanovenia § 39 Tr. zák.) a to na dolnej hranici, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Čo sa týka odvolania obžalovaného, toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Splnomocnenkyňa poškodeného na verejnom zasadnutí sa pripojila k návrhu prokurátora, pričom zotrvala na uplatnenom nároku na náhradu škody.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí predniesol konečný návrh v súlade s jeho písomným vyhotovením, ktoré založil do súdneho spisu. V ňom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a obžalovaného uznal za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. a za to mu uložil trest odňatia slobody, hoci aj v prísnejšej výmere. Čo sa týka odvolania prokurátora, toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný B. V. na verejnom zasadnutí sa pripojil k prednesu svojho obhajcu. Záverom uviedol, že mu je veľmi ľúto, čo sa vlastne stalo.

Krajský súd na podklade odvolaní prokurátora i obžalovaného B. V. podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom postupom podľa § 326 ods. 5 Tr. por. konanie doplnil dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť a dospel k týmto záverom:

Odvolací súd úvodom konštatuje, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu v štádiu pokusu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že predmetný skutok sa stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku a tento spáchal obžalovaný B. V.. Na tomto základe potom prvostupňový súd vyvodil z dôkazov skutkové zistenia, ktoré sú správne a ktorým nemožno nič vytknúť. Vina obžalovaného bola predovšetkým preukázaná svedeckými výpoveďami poškodeného C. X. a svedkyne A. S.. Tieto dôkazné prostriedky boli navyše podporené tak znaleckým dokazovaním, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi. Svedecké výpovede C. X. a A. S. vyvrátili obhajobné tvrdenia obžalovaného, že ako prvý mal fyzicky zaútočiť poškodený a on (obžalovaný) sa mal iba brániť. Aj krajský súd vyslovuje, že tvrdenia obžalovaného o tom, že ako prvý zaútočil poškodený a on na základe takéhoto nepredvídateľného útoku poškodeného musel použiť nôž na svoju obranu, aby si zachránil život i zdravie, treba vyhodnotiť ako účelové, v snahe dosiahnuť aspoň priaznivejšiu právnu kvalifikáciu skutku. Pokiaľ obžalovaný v ďalšom poukazuje na znalecký posudok znalca B.. M. B., M., B., ktorý mal podporiť jeho obhajobné a odvolacie argumenty, tak odvolací súd konštatuje, že tento znalecký posudok vôbec nemožno označiť ako dôkaz v prospech obžalovaného, práve naopak. Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie a traumatológie č. 914927 - 13/15, ktorý vypracoval znalec B.. B., M., B., totiž vyplynulo, že poškodený C. X. utrpel kritického dňa hemoragický šok, bodnú ranu hrudníka vpravo a vľavo s poškodením bránice a žalúdka, rezné rany tváre a brady, bodnú ranu krku s poškodením arterie carotis communis a truncus brachiocefalicus, reznú ranu v sedacej oblasti vľavo, na stehne vľavo, v hornej časti predkolenia vľavo a ramena a pleca vpravo. Mechanizmus vzniku týchto poranení vznikol len prienikom - penetráciou hladkého ostrého predmetu smerujúceho úderom na oblasti a na miesta popísaných vyššie, pričom v dutinách došlo aj ku poškodeniu hlbšie uložených orgánov. Zranenia, ktoré poškodený utrpel mali jednoznačne svojimi následkami pre zdravie a život poškodeného charakter ťažkej ujmy, s bezprostredným a jasným ohrozením na živote. Len urgentný vysoko odborný chirurgický výkon zabránil smrti poškodeného z dôvodu ťažkého hemoragického šoku. Najkritickejšie bolo teda zranenie krčnej tepny vpravo, kde bezprostredne hrozilo poškodenému vykrvácanie a smrť vo veľmi krátkej dobe niekoľkých sekúnd až minút z dôvodu ťažkého hemoragického šoku. Vážnym zranením bolo aj zasiahnutie bránice a žalúdka. Napokon bolo v tomto znaleckom posudku konštatované, že trvalé následky bude možné hodnotiť až po uplynutí jedného roka od vzniku úrazu, avšak už teraz možno vysloviť predpoklad, že poškodený môže trpieť trvalými následkami.

Vzhľadom k tomu, že skutkové zistenia okresného súdu sa opierajú o dôkazy, na ktoré sa poukazuje v napadnutom rozsudku a o ich hodnovernosť a zákonnosť nemá pochybnosť ani odvolací súd, preto si ich v celom rozsahu osvojuje a v jednotlivostiach na ne aj odkazuje.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj vyšetrovací spis, dospel k zhodnému záveru ako okresný súd, že výrok o vine obžalovaného B. V. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkolvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu tohto skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený. V tomto smere odvolacie argumenty obžalovaného nemohli obstáť.

Krajský súd zistil, že prvostupňový súd správne zistené konanie obžalovaného B. V. právne posúdil v súlade so zákonom, nielen po stránke objektívnej, ale aj po stránke subjektívnej, keď ho právne

kvalifikoval ako pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 k § 145 ods. 1 Tr. zák. K odvolacím námietkam obžalovaného o absencii subjektívnej stránky žalovaného pokusu obzvlášť závažného zločinu (zavinenie vo forme nepriameho úmyslu), treba zdôrazniť, že s poukazom na spôsob vykonania činu, použitie nástroja a správanie sa obžalovaného pri čine a krátko po ňom, možno jednoznačne vyvodiť, že úmyselné zavinenie, minimálne vo forme nepriameho úmyslu, sa vzťahovalo na všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu v štádiu pokusu, teda nielen na konanie, ale aj na objekt, na následok a príčinnú súvislosť i na účinok na hmotnom predmete útoku. Aj keď obžalovaný si nemusel byť úplne presne vedomý detailov, ktoré spôsobí na hmotnom predmete útoku (napr. nemusel vedieť do ktorých orgánov presne, či hlboko bodne, aby tak spôsobil smrť), stačilo, že smrť chcel spôsobiť aj bol si vedomý toho, ako to dosiahnuť a ako približne sa to prejaví na hmotnom predmete útoku.

V tomto smere treba poukázať na použitie zbrane - noža s čepeľou dĺžky 9 cm, s poistkou proti zatvoreniu, ktorým obžalovaný spôsobil poškodenému 13 až 16 bodných, ako aj bodnorezných, či rezných rán po celom tele. Z toho život ohrozujúce boli tri bodné, resp. bodnorezné rany a to jedna na krku a dve do hrudníka vpravo i vľavo. Podstatným bolo aj to, že poškodený vo fyzickej konfrontácii s obžalovaným používal výlučne ruky, nepoužil žiadny nástroj, prípadne zbraň, alebo čo i len kopy, pričom obžalovaný použil pri tomto fyzickom strete uvedenú zbraň a to mnohonásobne, pričom nôž smeroval do tých častí tela (krk, hrudník, bradu, plece a rameno), kde sa nachádzajú dôležité orgány - tepny, pľúca, srdce a podobne. Významná je aj frekvencia útokov (bodných, bodnorezných a rezných rán), ako aj ich intenzita, pretože minimálne dvoma ranami do hrudníka boli zasiahnuté hlbšie štruktúry a vážne poškodené vnútorné orgány (žalúdok, bránica, omenta).

Možno preto uzavrieť, že okresný sud nepochybil ani pri ustálení právnej kvalifikácii, pričom svoje právne závery zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil. Tú odvoláciu požiadavku obžalovaného, aby jeho konanie sa právne kvalifikovalo ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., nebolo možné v žiadnom prípade akceptovať, nakoľko by to nezodpovedalo výsledkom vykonaného dokazovania.

Po preskúmaní výroku o treste a spôsobe jeho výkonu dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd nepostupoval v súlade s Trestným zákonom, nakoľko pri správnom postupe mal obžalovanému ukladať súhrnný trest odňatia slobody v zmysle ustanovenia 42 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu k jeho skoršiemu odsúdeniu a napokon nebol dôsledný ani pri ustálení pomeru a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, čím porušil ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom I. stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Z oboznámeného odpisu registra trestov, ako aj z rovnopisu trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo 14.09.2015 sp. zn. 3T/89/2015, ktorý bol obžalovanému doručený 06.10.2015 a ktorý nadobudol právoplatnosť 15.10.2015 vyplýva, že obžalovanému B. V. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmienočným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

hoci mu jeho vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a jej výška mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/206/2008-11 zo dňa 19.01.2009, právoplatným a vykonateľným dňa 10.02.2009, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa B. V. zaviazal prispievať na výživu maloletého B. Š., nar. XX.XX.XXXX, vo výške XX,- euro mesačne k rukám matky maloletého vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom XX.XX.XXXX a rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/2/2014-28 zo dňa 05.02.2014, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa B. V. zaviazal prispievať na výživu maloletého B. Š., nar. XX.XX.XXXX, vo výške XXX,- euro mesačne k rukám matky maloletého vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred, počnúc dňom XX.XX.XXXX, pričom od októbra 2013 až do 18.08.2015, kedy bol rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0Tp/352/2015 vzatý do väzby, si svoju vyživovaciu povinnosť v Bratislave ani inde neplní, pretože je nezamestnaný, avšak má príjem z príležitostných brigád, čím za uvedené obdobie dlhuje V. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. Č.. XXX, T. N., okres T. B., na výživnom najmenej X.XXX,- euro.

Z uvedeného je teda zrejmé, že teraz posudzovaný obzvlášť závažný zločin v štádiu pokusu spáchal skôr, ako bol súdom I. stupňa vyhlásený trestný rozkaz za inú jeho trestnú činnosť, čo si vyžadovalo uloženie súhrnného trestu.

Ako už bolo konštatované, okresný súd postupoval v rozpore s ustanovením § 38 ods. 2 Tr. zák., nakoľko nesprávne ustálil vzájomný pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Súd I. stupňa pochybil, keď obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. I/ Tr. zák. spočívajúcu v tom, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a zároveň základnú trestnú sadzbu nesprávne upravil podľa režimu § 38 ods. 3 Tr. zák., t. j. znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Vyššie konštatované pochybenie prvostupňového súdu v rámci svojho postupu odvolací súd napravil. Napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil vo výroku o treste, pričom obžalovanému B. V. na základe § 322 ods. 3 Tr. por. a podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 a § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov za rešpektovania ustanovenia § 39 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Pre úplnosť treba dodať, že výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, krajský súd prevzal z napadnutého rozsudku, keďže nevzhladol žiadny zákonný dôvod na jeho prípadnú zmenu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd II. stupňa súčasne zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo 14.09.2015 sp. zn. 3T/89/2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Aj napriek tomu, že prvostupňový súd neukladal obžalovanému súhrnný trest a nesprávne ustálil vzájomný pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, tak ním uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov treba považovať za primeraný a dostatočný. Možno teda zhrnúť a zopakovať, že krajský súd obžalovanému uložil v podstate rovnaký druh trestu, vrátane rovnakej výmery, aký bol uložený súdom I. stupňa. V posudzovanej veci odvolací súd vzhladol aj splnenie zákonných podmienok pre aplikáciu zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., na rozdiel od okresného súdu, ktorý postupoval podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odcudzuje páchatel'a za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Krajský súd sa nestotožnil s tými odvolacími argumentmi prokurátora, že v posudzovanej veci použitie inštitútu podľa § 39 Tr. zák. neprichádza vôbec do úvahy. Práve pokus trestného činu predstavuje okolnosť, ktorá umožňuje zníženie trestnej sadzby, ak súčasne je splnená aj ďalšia podmienka, že vzhľadom na povahu pokusu a závažnosť jeho spáchania by bol trest uložený v rámci trestnej sadzby neprimerane prísny. Odvolací súd dospel k presvedčeniu, že aj táto zákonná podmienka bola u obžalovaného splnená. V tomto konkrétnom prípade pokus trestného činu nedosiahol takú závažnosť, ako to predpokladá trestná sadzba ustanovená pre dokonalý trestný čin a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest v nižšej výmere. Nadriadený súd prihliadol nielen na okolnosti pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, ale bral zreteľ aj na okolnosti, za ktorých došlo k fyzickému konfliktu medzi obžalovaným a poškodeným (poškodený ako prvý telefonicky kontaktoval obžalovaného a domáhal sa stretnutia s ním, čo však obžalovaný odmietol, obžalovaný poškodeného nevyhľadal, k ich vzájomnému stretnutiu došlo náhodne, pričom obžalovaný bol v kritickom čase pod vplyvom alkoholu a čin spáchal v afekte hnevu).

Čo sa týka výroku o uložení ochranného dohľadu na dobu 2 roky, tak tento výrok ostal rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý, nakoľko bol súdom prvého stupňa uložený v súlade so zákonom.

Krajský súd v Bratislave na podklade odvolania obžalovaného preskúmal aj výroky o náhrade škody, pričom dospel k záveru, že tieto výroky prvostupňového rozsudku nezodpovedajú stave veci a zákonu, čo bolo ďalším apelačným dôvodom na zrušenie týchto výrokov (§ 321 ods. 1 písm. f/ Tr. por.).

Ak poškodený C. X. v prípravnom konaní žiadal nahradiť spôsobenú škodu bez konkrétneho vyčíslenia (ústne podanie do zápisnice o jeho výsluchu zo dňa 26.08.2015 na č. I. 82 - 96), išlo o uplatnený nárok v rozpore s ustanovením § 46 ods. 3 Tr. por., keďže z tohto návrhu nevyplývalo, v akej konkrétnej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Vyjadrenie poškodeného v tom zmysle, že sa pripája k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody, ktorú žiadnym spôsobom nekonkretizuje, nemožno považovať za riadne uplatnený nárok na náhradu škody, pokiaľ z neho nevyplýva, v akej aspoň minimálnej výške má byť škoda spôsobená trestným činom uhradená (R 7/1968).

Podľa § 46 ods. 3 Tr. por. návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhrady škody uplatňuje.

Pre úplnosť treba dodať, že poškodený C. X. konkrétne vyčíslenie náhrady škody voči obžalovanému si uplatnil až v súdnom konaní po podaní obžaloby (na č. I. 628, 633 - 635). Náhradu škody na hlavnom pojednávaní vyčíslil na finančnú čiastku vo výške XX.XXX,XX,- euro.

Za tejto situácie nemal okresný súd rozhodnúť žiadnym výrokom o náhrade škody, dokonca ani poškodeného odkázať s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces. Výrok o náhrade škody musí byť vyslovený len na podklade návrhu poškodeného, ktorý je v súlade s ustanovením § 46 ods. 3 Tr. por. To mimo iného znamená, že návrh musí byť uplatnený riadne a včas.

Takéto nesprávne výroky o náhrade škody konvalidoval odvolací súd spôsobom, že výrok napadnutého rozsudku, ktorým bol § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovaný zaviazaný nahradiť škodu poškodenému C. X. vo výške 18.791,- euro, ako aj výrok, ktorým podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený C. X. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces, jednoducho zrušil, nakoľko žiadny výrok o náhrade škody neprichádzal do úvahy.

Na základe týchto dôvodov a vyslovených právnych názorov, odvolací súd v trestnej veci obžalovaného B. V. rozhodol spôsobom, vyplývajúcim z výrokovej časti tohto rozsudku, pričom v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. mal dostatok podkladov pre vlastné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.